

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal mérsékelt árakon vesz fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám: 164.

Megjelenik: hetenként négyszer.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2-50 f.
Vidékre egész évre 16 korona, félévre 8 korona.

Egyes szám ára 4 fillér.

T Á V I R A T O K.

Höfer jelentése.

Budapest, szeptember 10. Hivatalos jelentés.

Háboru az oroszok ellen.

A Rovnótól nyugatra terjedő területen küzdő orosz haderőket a **Stubjel szakaszon tul vetettük vissza.** A Zalosce elől előretörő csapataink az **ellenséget Zbáráz irányába szorították vissza.** Tarnopolnál magyar-osztrák és német zászlóaljok több orosz támadást vertek vissza. **Szövetségeseink elfoglalták Butzniow falut.** A Szereth középső folyásától nyugatra újabb orosz erősítések léptek harcba. Ott hevesen folyik a harc. A Szereth torkolatától keletre és a besszarábiai határon csend uralkodik. Litvániában magyar-osztrák csapatok teljesen áthaladtak a Jasiolda és az O-la széles mocsárterületen és harcok között elérték a Rozanytól délkeletre elterülő vidéket.

Az olasz hadszintér.

Az olaszok tegnap délután és este több heves támadást intéztek a tolméini hídfő ellen. Amikor az olaszok akadályaink elé értek, mint mindig, ezuttal is súlyos veszteségeket okozva nekik, véresen visszavertük a támadást. A doberdoi szakaszon csapataink az olaszok szokásos közeledési kísérleteit, mint mindig, ez alkalommal is keményen visszaverték. Az általános helyzet változatlan.

Höfer, altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

A német nagy főhadiszállás jelentése.

Berlin, szeptember 10. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszintér.

Souchertől északra egy fedett francia árkot elfoglaltunk és betemettük. Az árok védői — néhány ember kivételével, kiket elfogtunk — szuronyharcban elestek. A Vogezekben közel állásaink előtt a Schratmorbén és Hartmannweiler fronton levő állásokat rohammal elfoglaltuk 2 tisztet, 109 főnyi legénységet elfogtunk, 6 gépfegyvert és egy aknavetőt zsákmányoltunk. Schratmaenlen véresen visszavertünk egy ellentámadást.

Keleti hadszintér.

Hindenburg tábornagy hadszoportja: Fridrichstadt-tól délkeletre és Wikomierz mellett lefolyt ütközetekben osztagaink néhány száz oroszot elfogtak. Egyébként a helyzet a keleti tenger és a Nyemen melletti Nerecz közt lényegében változatlan. Skidelnél és a Zelvinka szakaszon a harc még folyik. A Pieskinél Zelvianka

mellett emelkedő magaslatokat elfoglaltuk, a nap folyamán 1400 oroszot elfogtunk és 7 gépfegyvert zsákmányoltunk. Lipót bajor herceg tábornagy hadszoportja: Üldöző oszlopaink közelednek a kossopipályaudvarhoz.

A Kobrin-Milovádi felé vezető uton a Pinsk felé vezető vasutvonal mindkét oldalán elértük a Tulatácze-Orzicze vonalat.

Délkeleti hadszintérről.

A német csapatok az oroszokat kiverték Bukinóvhól. A Szereth mentén, Tarnopoltól délre, Buczyowtól délnyugatra és Tarnopol mellett heves ellenséges támadásokat visszavertünk.

Legfőbb hadvezetőség.
(Minist. sajtóoszt.)

Legújabb táviratok.

A sajtóbizottság engedélyével.

Megsérült egy torpedónaszádunk.

Bécs, szeptember 10. Az ötvenegyes számú torpedónaszádunkat egy ellenséges tengeralattjáró nasszád felderítő útján torpedólövéssel megtámadta és orrán megrongálta. A torpedónaszád azonban visszatért állomás-kikötőjébe.

A flottaparancsnokság

Csapataink a várháromszögben.

Offenzívánkról már ma el lehet mondani, hogy siker koronázza. Luck és Dubno bevétele után az osztrák-magyar csapatok a megerősített területnek már belsejében vannak és így annak még orosz birtokban levő támasztekponjtját, Rownot sem fogja tudni az ellenség huzamosabb ideig megtartani.

A Styrtől keletre fekvő területen ugyanazok az osztrák-magyar haderők már olyan közel állnak Rownohoz, hogy ez erődtímeny sorsa remélhetőleg szintén rövid idő alatt fog oldólni. Ugylátszik, hogy az oroszoknak azt a kétségbeesett kísérletét, hogy az osztrák-magyar és német haderők offenzíváját még Eszakkelet-Galicia határán belül megállítsák, aligha fogja siker koronáznia.

Az oroszoknak Trembowlától nyugatra való átmeneti és csekély területi nyereségét nem egészen huszonnégy óra alatt, az ő helyi nagy tulerejük ellenére is, hősiess, szívós támadásokkal viáássá tettük és az oroszok most majd mindenütt újra a Szerethnél állnak. Lovasságunk, amely az utóbbi hetek üldözési harcaiban bravuros hadakozó menetelésekkel és rajtaütésekkel ismételtén gyakorolta rég bevált lovas erényeit, az északkelet-galiciai gyalogharokban is legnagyobb képességeiről tett tanúságot és fontos pillanatokban még ilyen alkalmazásban is döntően tudott az eseményekbe beleszólni.

(Folytatása a 4-ik oldalon.)

Majd ha fagy

és ránk köszöntenek a tél dermesztő hidegei, akkor a társadalom fokozottabb mértékű tevékenységére lesz szükség. Mert ugyebár, ilyenkor, ilyen buskómer, kedvrontó őszi időben önkéntelen is arra kell gondolnunk, hogy küszöbön áll a tél, rajtunk üt és itt lesz idő előtt.

A téltre pedig igazán nem is jó most gondolni. Most, amikor a kegyetlen drágaság és a nagy keresethiány nyomorgatja az embereket, akkor arra kell gondolnunk, hogy a tél bajt és szenvedést hoz majd azokra a szegény családokra, akiknek az elmúlt nyáron nem jutott ki a keresetből. Mert bizony a most tűnőfélben levő nyár nem sok jót juttatott az itthon levőknek. Mert nem szabad ám az itthon levők alatt csak azokra gondolni, akik a háborús szenvedéseket csak páholyból nézték és a háborús viszonyok folytán több, jobb és könnyebb keresethez jutottak. Nem, nem ezek vannak csak itthon. Nem ezek vannak többségben. Csak hogy ezek jobban öltönek az emberek szemébe. Azokat, akik a háború nélkülözéseit itthon is megszenvedik, akiknek itthon is kijut a háború keserveiből, azok távol esnek a félreeső külvárosok szűk, zeg-zugos utcáiba. Azokat a szegényeket, akikre ránehezedik a háború keresetnélküliségének a terhe,

akiket megnyomorít a tél hidege és nélkülözése, nem látják. Csak azokat veszik észre, akiknek „jól jött” a háború.

Pedig most észre kell majd venni azokat is, vagy helyesebben, csak azokat kell ezután észre venni és így éreznie kell a társadalomnak a szenvedők, a nélkülözők könnyeit letörölni, mert ha igaz az, hogy minden tél nyomort szül, akkor ez az állítás most kétszeresen lesz igaz.

A nyáron nem egyesek, hanem egész iparágak itthon levő munkásai estek ki a kenyérkereset lehetőségéről. Az építőipar munkásai például a nyárra való kenyeret is csak nagyon szűkösen tudták megszerezni. Ezek mind a háború itthon kapott sebeiben fognak szenvedni.

A bajai társadalom a háború elején igazán felemelően szép példáját adta adakozó bőkezűségével hazafias erényeinek. Azóta aztán — megérthető okokból — ellanyhult ez a tevékenység.

Most azonban minden itthon levőknek, az itthoni polgári nyugalmat élvező embernek anyagi erejéhez képest kell odahatnia, hogy amennyire csak lehet, enyhítse a nyomort, amely elmaradhatatlan taktizéka lesz annak az időnek, amikor majd fagy.

A társadalom minden tagja fogjon össze a nyomor enyhítésére.

Lángoló falvak.

Negyedszer járom a csatateret: Háromszor érte testemet ellenséges golyó, de mindig oly kegyes volt hozzám a sors, hogy a golyó gyorsan gyógyuló sebet ütött rajtam.

Egy esztendő mulott el azóta, hogy polgári foglalkozásomat felcseréltem a katona élettel. Egy esztendő alatt sok szenvedésen, sok gyötirődésen és nélkülözésen mentem keresztül. A háború rémséges borzalmából többet láttam az elégnél. Anyit, hogy ma már elfásltan megyek el a legnagyobb borzalmak mellett is. Így hittem ezt eddig, de csalódtam. Amit most látok, amiket most vet felszínre ez a rémségekkel teljes háború, az felül mult minden eddigi látottat és tapasztaltat.

Galiciában járom a véráztatta földeket. A vas ölelésünk elől menekülő, eszeveszeten futó orosz seregek nyomában rohanunk.

És es a rohanás a borzalmaknak olyan irtózatosan gazdag tárházat zudítja elé, hogy olyan legény nincsen közöttünk, akiknek neszajogna bele a szíve. Itt minden ember megtanul gyűlölni. Gyűlölni és átkozni egy olyan vandál módon pusztító bandát, mint a cár kedves katonái.

Képzletet, fantáziát messze, magasan tulszárnyaló kegyetlen módon viszik végig

a pusztítást. A merre visszavonuló orosz jár, ott igazán el lehet mondani, hogy fű nem terem. A tatárjárás ehez képest jótékony körmenetnek hasonló dolog lehetett.

Az oroszok visszavonuló utját lángoló falvak jelzik. Azt a falut, amelyen egy orosz csapat végig vonult, megvert az Isten. Az a falu megszűnt létezni. Végig mentünk néhány ilyen orosz sújtotta községen. Minden egyes községnek a legutolsó viskóját felégették. De ez még nem minden. Hiszen a paraszt ilyen módon „csak” a hajlékát veszítette volna. Nem. Ez nem elég. A paraszt természetét elpusztították, állatait elszedték, élelmi szerét, szegényes kenyerét az utolsó falatig elrabolták. Még a gulyáját sem hagyták meg. Az elvonuló orosz büszkén elmondhatja: Elmentem, de örök emlékemet hagytam magam után.

De aki azt hiszi, hogy a rémségek sorozata ezzel be van fejezve, az téved. Még valami emlék maradt itt. Az oroszok az egész környéken egyetlen egy leányt, vagy asszonyt nem hagytak érintetlenül. Mind megbecstelenítették, mind meggyalázták.

Amikor a háború elején először kellett emberre lőnöm, megborzadtam. Irtózat volt a gondolat, hogy hozzám hasonló istenteremtényre löjek.

Ma az oroszra úgy lövök, mint a vadász lö a kártékony dűvadra. Nem érzek irántuk semmit. Csak utálatot és gyűlöletet.

Az orosz nem lehet hozzánk hasonló istenteremtény.

Z JENŐ.

HIREK.

Hadi menetrend a vasutakon.

Az államvasutak bajai főnökségétől vett értesülés szerint folyó hó 9-ről 10-re virradó éjjeltől kezdve az Ujdombóvár—Szabadkai vonalon hadi menetrend lépett életbe.

Ennek következtében a további intézkedésig a következő személyszállító vonatok közlekednek:

Bajáról—Bezdan felé ind.	3 ó. 30 p. reggel
„ Zombor „	„ 7 „ 30 „ „
„ Szabadka „	„ 7 „ 15 „ „
„ Szabadka „	„ 7 „ 32 „ este.

Szabadkáról—Bajára érk.	6 ó 45 p. reggel
Szabadkáról	„ 6 „ 20 „ délután
Bezdanból	„ 4 „ 07 „ „
Zomborból	„ 7 „ 06 „ este.

Folyó hó 10-től kezdve ezen vonalakon utazni csakis igazolvánnyal lehet, mely igazolványokat a bajai rendőrkapitányság állítja ki indokolt esetekben azon feltétel mellett, ha az utazni szándékozó politikai megbízhatósága és személyazonosságát igazolva van.

Akik igazolvány nélkül utaznak, utközben leszállítatnak a hatóságnak átadatnak.

A Baja—Zombor és Baja—Bezdan között közlekedő vonalakon igazolvány nem szükséges.

Az áruforgalom a mai naptól kezdve beszünttetetik, csupán egyes áruk felvétele és szállítása engedélyeztetik; ezekre nézve a máv. feladási pénztár nyújt felvilágosítást.

Baja, 1915. szeptember hó 9-én

— Ki csináltassa meg az utat?

A Dunagőzhajó-társaság bajai ügykezelője utján kérvényt adott be a város tanácsához, hogy a város a területén kívül eső, a Vajdas-töltéstől a hajóállomásig vezető, már-már szinte járhatatlanná vált utat építtesse ki. A város azon a címen, hogy az ut nem tartozik Baja területéhez, az utépítést megtagadja. Szentistván község pedig azért nem akarja kiépíteni, mert az ut ugyan hozzá tartozik, de viszont az utat csak Baja város közönsége használja. A meglehetősen erősen frekvenciált utat ilyen módon senki sem tartja jókarban. A szállító közönség követeli, hogy alakítsák az utat hozzák helyre. Az utépítés ügye a legközelebbi közgyűlés elé kerül, amikor határozni fognak, hogy a város közönsége által használt idegen utat kiépítsék-e, vagy nem.

CAPHOCAL

Hizlaló, csonterősítő,
KELLEMES IZU

Csecsemők, gyermekek, felnőttek, láb-
badozók, vérszegényeknek, hizókurának

ARA 3 KORONA.

TÁPSZER

(KAFOKAL.)

Kapható Baján Gyarmati Emil gyógyszerésztárában.

Bemutató előadás:
szeptember hó 12-én d. u. 3 és 5 órakor
és este fél 9 órakor.

A legutóbbi művészestély után ma egy teljesen újszerű programmal lép az Uránia közönsége elé. A ma szomorú idők két hatalmas epizódját hozza vászonra. Az egyik

Mária

cimvel egy végtelenül bájos szerelmi idill, melyben a főszerepet

Dorrit Vexler

ez a sokat megcsodált fiatal német művésznő játssza. — A másik

Hindenburg pilotája

cimű kép, mely egy felderítő ut nehezséggel mutatja be, melyet egyik legbátrabb pilotánk vitt véghez a közel múltban.

Méltán mondhatjuk, hogy az Uránia e műsorral a legnagyobb sikert fogja ez időnybe szerezni.

MŰSOR:

Uránia hiradó.
Egy
kellemes délután.

Kellemes vigjáték 1 felv.

Jön! Basserman. Jön!

Szíves támogatást kér

Uránia Mozgó Színház
Telefon-szám 84.

— **Színházi hír.** Szabados László színigazgató hat-nyolc hetes szeczenra Bajára kívánna jönni előadásokat tartani Szándéka elé azonban akadályt gördít az alkalmas terem hiánya. Ha ezt leküzdheti és megkapja a játszási engedélyt, akkor október elején, vagy szeptember végén Bajára jön.

— **A lóvásárlás** ügyében a rendőrség a következő hirdetményt becsatolá: A hadtápparancsnokságnak a lókereskedőkkel szemben való eljárás tárgyában intézett átirata alapján közhírré teszem, hogy nyilvántartó lappal ellátott lovat vásárolni és eladni egyáltalán tilos és hogy bármely igazolvánnyal ellátott lókereskedők nyilvántartott lovat venni jogosítva nincsenek és hogy az ilyen igazolványok mint érvénytelenek bevonandók.

Vasárnap
HINDENBURG PILOTÁJA
az Urániában.

— **Háborura való életbiztosítás.** 43—50 éves B) osztályú népfelkelők minden pótlój nélkül, háborura azonnal érvényes életbiztosításokat kaphatnak az **Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál.** Felvilágosítást ad ezen társaság itteni főigénykése, Pollák Géza ur.

Feladás szerkesztő: ERDŐS LAJOS.
Kiadók: ERDŐS LAJOS és FODOR KÁROLY.
Nyomatott a „Corvin”-könyvnyomda gyorsrajtóján Baján,
Mátyás király-tér 8.

NESTLÉ FELE
CSECSEMŐK GYERMEKLISZT
gyermek és lábadozóknak legjobb tápláléka gyomor- és bélbetegségek után.
Mindenkinek kapható.

Próbadozott és tanulságos orvosi könyvecskét a gyermeknevelésről teljesen díjtalanul küld a Nestlé-féle gyermekliszt társaság, Wien, I, Biberstrasse 4e

Azonnali belépésre

keresek bérletemre egy konvenció gépezés kovácsot
Pollák Illés.

Alkalmi vétel!

Egy 4-es Nicolson cséplő-garnitúra

gőzlokomobillal

teljesen felszerelve, üzembem megtekinthető (bevonulás miatt) **szept. 10-re eladó.**

A géphez 3 szűrő is át lesz adva, melynek jövedelme a gép árának felét feltétlen kifizeti.

Cím a kiadóhivatalban.

APOLLO

MOZGÓSZÍNHÁZ

BAJÁN, A KISVÁSÁRTÉREN.
vasárnap

szeptember hó 12-én
d. u. 3, 5 és este 1/2 9 órakor

Szenzációs műsor!

Connan Doyle ciklus II. sorozata:

A
rejtélyes
ház.

detektívláger. — — — Főszereplő:

Sherlock Holmes

Aki látta a »Sátán kutyáját«, okvetlenül nézze meg ennek folytatását is és mindenki elragadtatással fog beszélni a filmtéchnika e csodás képéről, mely első jelenetétől az utolsóig leköti a néző figyelmét.

A teljes 2 órát kitöltő kiegészítő műsor is szenzációként fog hatni.

JÖN! A bpesti Uránia műsorából:

Az olasz háború.

Irta és felolvassa dr Földes Artur.

Azonnal kiadó:

a **Bajai Takarékpénztár** főtéri bérházában **egy emeleti ötszobás saroklakás**, egy kisebb lakás, és egy a főtérre néző **bolthelyiség** is.

Kereskedelmi tanfolyamot kitűnően végzett, komoly, szorgalmas hölgy, szerény igények mellett

irodistanői állást

keres. **Szépíráásban, könyvelésben** és egyéb irodai munkálatokban jártas.

Cím a kiadóhivatalban.

Németország jegyzéke Amerikához.

Berlinből jelentik: Tegnap nyujtották át a berlini amerikai nagykövetségnek Németország jegyzékformájú közlését az Arabic elsüllyesztése ügyében. A jegyzék szerint az Arabic nekirohanással akarta elsüllyeszteni a német tengeralattjárót. Németország sajnálja, hogy amerikai polgárok is életüket veszítették, kártérítést azonban nem hajlandó adni. A jegyzék el nem fogadása esetén döntőbíróság elé óhajtja terjeszteni az ügyet.

Német hydroplan támadás.

Wolff ügynökség jelenti: Német hydroplanok tizedikére virradóra eredményesen bombázták a balti tengeri orosz flottabázist és vasuttestet.

Koppenhágából jelentik: Szentpétervárról és Helsingsforból a katonai gyárakat az ország belsejébe helyezték át.

Sirolin
"Roche"
orvosilag ajánlva a légzőszervek
mindennemű megbetegedése ellen.
tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermekek görvélykórja ellen.
Kapható minden gyógyszerárban.
Egy üvegvíz és 4 kúpca.

A szabadalmazott
'Aerowash' és 'Gerda'
**LÉGNYOMÁSÚ
MOSÓGÉP**

egyedárusítását átvettem és bárkinek
díjtalanul próbára is adom

Lázár Sámuel.

Ezen gép, mely csak 14 és 20 koronába kerül, képes 45 perc alatt minden megerőltetés nélkül annyi ruhát kimosni, mint egy mosónő egy egész nap. — **Nics több mosóvíz mizéria!**
A mosás ezen a gépen gyerekjáték!
Nincs dörgölés! Nincs kefélés!
Nincs veszélyesség!

Kiméli a ruhát és a kezeket, mert légnnyomással sajtolja ki a szennyet a ruhából és csak feleannyi szappan és tüzelőszert kell hozzá mint eddig.

Óriási megtakarítás!
Áldás minden háznak!

Kívánatra készséggel tartok próbamosást a házaknál is. Baján már több házában a géppel teljes megelégedésre mosnak.

ETETŐ ÉS ITATÓ

CZEMENT-VÁLJUK
MINDEN MERET-
BEN KAPHATÓK;

**GRÜNHUT
MIKSA
SPITZER-FÉLE
TÉGLA-
ÉS GEMENTÁRU-
GYÁRA, BAJA.**

Ha valamit lát,
vagy hall,
közölje a B. F.U.-gal

„Corvin”-nyomda

**A legszebb nyomtatványok leg-
olcsóbb beszerzési forrása!!**

Telefon
164

!!

Telefon
164

Baja, Mátyás király-tér 8 szám